

ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și pentru modificarea și completarea art. 337 din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal

1. Motivele elaborării proiectului de act normativ

De-a lungul timpului Comisia Europeană a manifestat o preocupare intensă înspre diminuarea numărului de accidente rutiere și sporirea gradului de siguranță pe drumurile publice, ridicarea standardului de protecție al autovehiculelor, dar și încurajarea conduitei preventive. Unul din obiectivele principale ale Comisiei Europene este creșterea nivelului de educație și instruire a participanților la trafic printr-o serie de abordări de formare, testare și acordare de permise de conducere noi. Calitatea sistemului de instruire a conducătorilor de vehicule ar trebui să fie îmbunătățită, punându-se accent, în principal, pe tinerii șoferi începători. Astfel, Comisia Europeană pentru transporturi a elaborat o nouă strategie de educație și instruire privind siguranța rutieră, incluzând pregătirea înaintea examinării, examenul pentru permisul de conducere și instruirea după obținerea permisului de conducere, strategie care va fi prezentată anul acesta Parlamentului European pentru aprobare. Unul din punctele propuse în această strategie privind siguranța rutieră este ca adolescenții se poată să se înscrie la cursurile unei școli de șoferi și vor putea obține permisul de conducere categoria B mai devreme, respectiv la 17 ani. Cu toate acestea, conform prevederilor strategiei, ei nu vor fi autorizați să conducă singuri înainte de 18 ani, ci doar însoțiți de o persoană majoră, cu permis de conducere valid.

Aproximativ 20.600 de persoane și-au pierdut viața în urma unui accident rutier în cursul anului trecut în Uniunea Europeană, o creștere cu 3% față de 2021, dar o scădere cu 10% față de nivelul de dinaintea pandemiei, în 2019. Astfel, Uniunea Europeană își propune pe termen mediu obiectivul de reducere cu 50% până în 2030 a deceselor cauzate de accidente rutiere - și, pentru prima dată, și a accidentărilor grave, iar pe termen lung un obiectiv ambițios: atingerea unui număr de aproximativ zero accidente până în anul 2050¹. Uniunea Europeană a cerut expres României respectarea termenului mediu, iar pentru aceasta Ministerul

¹ "EU Road Safety Policy Framework 2021-2030. Next Steps Towards 'Vision Zero' ", pag. 4

Transporturilor a finalizat și publicat „Strategia Națională de Siguranță Rutieră 2022-2030” un plan de investiții și măsuri pentru reducerea numărului persoanelor decedate/rănite grav cu 50% până în 2030.

Deși raportul Inspectoratului General al Poliției Române pentru anul 2022 a scos în evidență că a fost cel mai sigur an din punct de vedere rutier din ultimul deceniu, cu toate acestea, suntem extrem de departe de media europeană și numărul de decese din accidente rutiere, în România, continuă să fie unul extrem de îngrijorător. Astfel media europeană a fost de 46 de decese cauzate de accidente rutiere la un milion de locuitori, în timp ce în România este de 86 per milion. În România, conform datelor oficiale din anul 2022, au fost înregistrate 28.010 accidente, soldate cu rănirea sau decesul a 36.218 persoane, iar dintre acestea s-au înregistrat decesul a 1.633 de persoane. Din cele 36.218 persoane decedate sau rănite în accidente, 7.326 de persoane au fost accidentate de tineri având vârsta până la 20 de ani, iar dintre acestea 136 de persoane au decedat. Este foarte important de precizat că aceste accidente sunt produse în moduri ce denotă o atitudine rutieră imprudentă, o conduită iresponsabilă, o supraevaluare a aptitudinilor de șofer și un control scăzut al autovehiculului, toate aceste lucruri fiind explicate prin lipsa de experiență a tinerilor șoferi și prin insuficiența deprinderii setului complet de aptitudini în numărul de ore de practică incluse în modulele parcurse în vederea obținerii carnetului de conducere.

Așadar, este imperios necesar adoptarea unor măsuri pentru responsabilizarea tinerilor posesori de permis auto. O modalitate de a atinge acest obiectiv este reglementarea conducerii unui autovehicul din categoriile B și BE de un minor de 17 ani asistat de o persoană care are permis de conducere din aceeași categorie de minimul 10 ani. Accesul la obținerea unui permis auto de la vârsta de 17 ani având ca rol principal responsabilizarea tinerilor, în vederea diminuării gradului de teribilism și a conduitelor iresponsabile. De asemenea prin măsura pe care o propunem în prezentul proiect de lege, respectiv *„Persoana, care însoțește un minor care deține permis de conducere valabil pentru categoriile B, BE și conduce un autovehicul, răspunde în mod solidar cu minorul aflat în culpă pentru încălcarea de către acesta a regulilor de circulație sau, după caz, pentru pagubele produse terților ca urmare a producerii unui accident de circulație”*, considerăm că este o responsabilizare maximă a persoanei însoțitoare care va avea un rol determinat în educația rutieră a minorului de 17 ani. Considerăm că un conducător auto care are permis de conducere de minim 10 ani a dobândit destulă experiență în conducerea unui autovehicul, în respectarea regulilor de circulație dar și în respectarea celorlalți participanți la trafic. Astfel riscul producerii de accidente de către conducătorul auto începător scade semnificativ odată ce acesta capătă experiență în trafic.

Permisul de categorie C (respectiv CE) este destinat persoanelor care doresc să lucreze pe camion sau care au nevoie să tracteze remorci de mari dimensiuni cu autoturismele lor. Vârsta minimă de la care se putea începe școala pentru categoria C era de 20 ani și 9 luni iar când se ajunge la vârsta de 21 de ani se putea susține examenul la D.P.R.C.I.V. pentru obținerea permisului auto. Orice cursant trebuie să fie apt din punct de vedere medical și psihologic, dar și să aibă permis auto categoria B de un an pentru acumularea de experiență în trafic. În data de 2 februarie 2023, a intrat în vigoare o modificare a Codului Rutier prin care Ministerul de

Interne a redus limita de vârstă pentru obținerea permiselor de conducere pentru șoferi profesioniști, de la 21 de ani la 18 ani pentru camioane. Astfel, conducătorii auto care au minim 18 ani și permisul categoria B obținut se pot înscrie imediat, fără a avea experiență, la școala de șoferi pentru a obține permisul categoria C. Prin introducerea obținerii permisului la 17 ani se poate reveni la condiția, pentru permisele categoria C, CE, de un an vechime în conducerea autovehiculelor din categoria B și BE și astfel acestora le-ar crește experiența și capacitatea de a percepe și de a gestiona corespunzător pericolele din trafic.

În concluzie prin intermediul introducerii permisiunii de a conduce un autovehicul de către un minor de 17 ani, care deține un permis de conducere categoriile B și BE, asistat de o persona care are permis de conducere din aceeași categorie de minimul 10 ani se cultivă responsabilitatea și respectul conducătorului auto minor față de regulile de circulație. Acesta va învăța că respectarea regulilor de circulație este esențială pentru siguranța tuturor participanților la trafic și că fiecare participant are un rol important în asigurarea unui mediu rutier sigur. Prin înțelegerea și respectarea acestor reguli, conducătorul auto minor poate dobândi valori precum responsabilitatea, disciplina și respectul față de ceilalți, abilități care îi vor însoți pe parcursul întregii vieți.

2. Situația actuală

Dispozițiile Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 prevăd următoarele:

- La articolul 4 „Categorii, definiții și vârste minime”, punctul (4) „Autovehicule”, litera (b) *Categoria B: Vârsta minimă pentru categoria B este stabilită la 18 ani;*
- La articolul 4 „Categorii, definiții și vârste minime”, punctul (4) „Autovehicule”, litera (c) *Categoria BE: Vârsta minimă pentru categoria B este stabilită la 18 ani;*
- La articolul 4 „Categorii, definiții și vârste minime”, punctul (4) „Autovehicule”, litera (d) *Pentru categoriile B și BE, vârsta poate fi redusă la 17 ani;*
- La articolul 6 „Etapile progresive și echivalările dintre categorii”, punctul 1 alineatul (a) *„Permisul pentru categoriile C1, C, D1 și D se eliberează numai conducătorilor auto deja autorizați să conducă vehicule din categoria B”;*

Propunere pentru Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind permisele de conducere, de modificare a Directivei (UE) 2 022/2561 a Parlamentului European și a Consiliului, a Regulamentului (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și Consiliului și a Regulamentului Comisiei (UE) nr. 383/2012 prevede:

- *(16) Vârstele minime ale solicitanților pentru diferitele categorii de permise de conducere ar trebui stabilite la nivelul Uniunii. Cu toate acestea, statelor membre ar trebui să li se permită să stabilească o limită de vârstă mai mare pentru conducerea anumitor categorii de vehicule pentru a promova în continuare siguranța rutieră. În circumstanțe excepționale, statele membre ar trebui să aibă permisiunea de a stabili limite de vârstă mai mici pentru a ține seama de circumstanțele naționale. În special, pentru a permite conducerea vehiculelor*

legate de serviciile de pompieri și de întreținere a ordinii publice sau de proiecte pilot legate de noile tehnologii pentru vehicule.

- *(17) Ar trebui să se stabilească un sistem de eșalonare și a nume stabilirea dreptului pentru un permis de conducere categoria B ca o condiție prealabilă pentru a solicitantul să devină eligibil pentru a deține anumite alte categorii și echivalențe între categorii. Un astfel de sistem ar trebui să fie parțial obligatoriu pentru toate statele membre, dar ar trebui, de asemenea, să le ofere statelor membre posibilitatea de a-l aplica între ele pe teritoriile lor respective. De asemenea, statelor membre ar trebui să li se permită să stabilească a numite echivalențe limitate doar la propriul lor teritoriu.*
- *Articolul 7, alineat 1: Vârsta minimă pentru eliberarea permisului de conducere este următoarea:
(b) 18 ani pentru categoriile A 2, B, BE, C1 și C1E;*
- *Articolul 7, alineat 2 litera (d): Statele membre pot reduce vârsta minimă pentru eliberarea permisului de conducere pentru categoriile B și BE până la 17 ani.*
- *Articolul 7, alineat 4: Permisele de conducere eliberate persoanelor în conformitate cu alineatele (2) și (3) sunt valabile numai pe teritoriul statului membru emitent până când titularul permisului a atins limita de vârstă minimă prevăzută la alineatul (1). Statele membre pot recunoaște valabilitatea pe teritoriul lor a permiselor de conducere eliberate conducătorilor auto sub vârstele minime prevăzute la alineatul (1).*

Un astfel de sistem de conducere în care minorul este însoțit de o persoană cu experiență în conducerea autovehiculelor există deja în unele state membre UE, cum ar fi de exemplu, Germania, Austria, dar și în alte state non UE cum este Marea Britanie și a avut un impact pozitiv asupra siguranței rutiere, reducându-se semnificativ numărul de accidente produse de tinerii șoferi, permițându-le acestora să dobândească experiență de conducere sub supravegherea unui adult. De asemenea, în aceste țări este prevăzut că persoana care însoțește un minor pe timpul condusului trebuie să aibă permis de conducere din aceeași categorie de minim 10 ani.

La articolul 20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, cu modificările și completările ulterioare sunt prevăzute următoarele:

„(1) Pentru a conduce pe drumurile publice autovehicule, tramvaie ori tractoare agricole sau forestiere, conducătorii acestora trebuie să posede permis de conducere corespunzător.

(4) Vârsta minimă pentru obținerea permisului de conducere este de:

a) 16 ani împliniți, pentru categoriile de vehicule AM, A1 și B1;

b) 18 ani împliniți, pentru categoriile de vehicule A2, B, BE, C1, C1E și Tr;

(5) Prin excepție de la vârsta minimă prevăzută la alin. (4) lit. d), permisul de conducere pentru categoriile de vehicule C și CE se eliberează de la vârsta de 18 ani cu înscrierea în acesta a codului național pentru atestarea valabilității categoriei numai în cazul conducerii vehiculului pe teritoriul României în prezența instructorului auto atestat sau a examinatorului din cadrul autorității competente în timpul desfășurării cursului practic, respectiv a probelor practice

pentru obținerea certificatului de calificare profesională inițială, denumit în continuare CPI, astfel cum acesta este reglementat prin art. 1 alin. (3) din Normele privind pregătirea și atestarea profesională a anumitor categorii de conducători auto, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 1.214/2015 pentru aprobarea normelor privind pregătirea și atestarea profesională a personalului de specialitate din domeniul transporturilor rutiere, cu modificările și completările ulterioare, sau cu înscrierea codului european armonizat privind deținerea unui CPI”.

În anexa nr 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, cu modificările și completările ulterioare, sunt prezentate categoriile de vehicule pentru care se eliberează permisul de conducere, astfel:

„Categoriile de vehicule pentru care se eliberează permisul de conducere, prevăzute la art. 20 alin. (2), se definesc astfel:

f) categoria B:

1. autovehiculul a cărui masă totală maximă autorizată nu depășește 3.500 kg și al cărui număr de locuri pe scaune, în afara conducătorului, nu este mai mare de 8;

2. ansamblul format dintr-un autovehicul trăgător din categoria B și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 750 kg;

3. ansamblul de vehicule a căror masă totală maximă autorizată nu depășește 4.250 kg, format dintr-un autovehicul trăgător din categoria B și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată depășește 750 kg;

g) categoria BE: ansamblul de vehicule a căror masă totală maximă autorizată depășește 4.250 kg, format dintr-un autovehicul trăgător din categoria B și o remorcă sau semiremorcă a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 3.500 kg”.

Din punct de vedere juridic, în Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, la articolul 113 alineat 3 este prevăzut:

„(3) Minorul care a împlinit vârsta de 16 ani răspunde penal potrivit legii.”

Astfel, în situația producerii unui accident care are urmări grave (decesul unei persoane) sau în situația consumului de alcool sau substanțe interzise iar la volanul autovehiculului este minorul, acesta poate răspunde în fața legii pentru faptele sale.

În concluzie, atât prevederile europene în vigoare dar și cele care urmează să fie aprobate în viitorul apropiat, cât și prevederile legislației naționale permit reglementarea conducerii unui autovehicul din categoriile B și BE de un minor de 17 ani asistat de o persoană care are permis de conducere din aceeași categorie de minim 10 ani.

3. Schimbări preconizate

- Un minor de 17 ani poate să obțină permis de conducere categoria B și BE cu respectarea legislației naționale privind modalitatea de pregătire și obținere a permisului de conducere auto;
- Minorul care au împlinit vârsta de 17 ani, care deține permis de conducere valabil pentru categoriile B, BE, până la împlinirea vârstei de 18 ani, poate conduce autovehiculul numai dacă este însoțit de o persoană care deține un permis de

- conducere valabil pentru categoriile B, BE, obținut cu cel puțin 10 ani anterior momentului obținerii permisului de conducere de către minor;
- Minorul care au împlinit vârsta de 17 ani, care deține permis de conducere valabil pentru categoriile B, BE, până la împlinirea vârstei de 18 ani, poate conduce autovehicule numai pe teritoriul României.
 - Persoana, care însoțește un minor care deține permis de conducere valabil pentru categoriile B, BE și conduce un autovehicul, răspunde în mod solidar cu minorul aflat în culpă pentru încălcarea de către acesta a regulilor de circulație sau, după caz, pentru pagubele produse terților ca urmare a producerii unui accident de circulație.

4. Impactul economico-social preconizat.

Prin aprobarea obținerii permisului auto de la vârsta de 17 ani se are în vedere responsabilizarea tinerilor șoferi și educarea acestora în scopul de a-i determina să adopte o conduită preventivă în traficul rutier.

În plus, când o persoană însoțește minorul, care este conducător auto, în cazul unui accident cauzat de acesta, răspunderea este solidară, astfel că persoana însoțitoare este motivată să fie responsabilă în educarea rutieră și în indicațiile oferite conducătorului auto minor.

5. Impactul bugetar

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

6. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

Prezentul proiect de lege va modifica Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

INIȚIATORI:

Deputat neafiliat - Cristian-Paul ICHIM

Deputat PSD – Laura-Cătălina VICOL-CIORBĂ

Deputat PNL – Laurentiu Dan

Leoreanu

Deputat UDMR - Bende Sándor

Lista susținătorilor

„Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a
Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice”

NR.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
	LUPU ANDREI		Neafiliat
	TODA DANIEL		Neafiliat
	COSMIN POTERAȘ		Neafiliat
	RILEA CRISTINA-CAMELIA		Neafiliat
	Păunescu Alin-Costel		Neafiliat
	DANIEL NICOLAE		PNL
	Olaru Doru-Marcuș		PNL
	Theilmann Christina		PNL
	Armasu Dumitru-Vladimir		PNL
	Bencescu Răzvan Claudia		PNL
	PECINGINĂ GHEORGHE		Neafiliat PNL
	Stoici George		PNL
	Benedek Zacharuo		USDR
	Fomogo Petru		USMR
	MAGYAR GÖRÖG - BALAZS		USMR
	ZAKARIÁS JÓLTÁN		USDR
	HÁJDU GÁBOR		USMR
	LADANYI LÁSZLÓ - ZSOLT		USMR
	Göll Károly		USMR
	BILETA SERGIU		PNL
	KISS János		PNL
	TODA Iul		PSD

